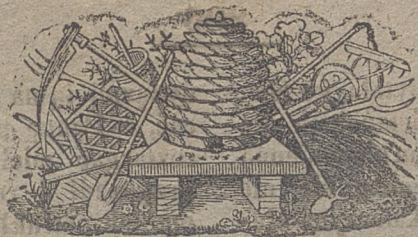

Szkółka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — W Boże Narodzenie, dnia 25. Grudnia 1842.

Religia.

Żywot świętęj Katarzyny, Panny i Męczenniczki.

(Dokończenie.)

Widząc Maksencyusz, iż Katarzyny żaden z mędrców przekonać nie mógł, uciekł się do prośby i obietnic, mówiąc: Jeżeli uczcisz bogi moje, państwo z tobą podzielię. — A ona mówiła: „Nie mięj nadziei żadnęj o mnie, aby mnie co odmienić miało. Chrześcianką iestem i oblubienicą Chrystusową; Ięgo sobie mam za naydroższą rzecz na świecie, lemmu dziewictwo moje poświęciła.“ — Cesarz zaś ięj odpowiedział: Tędyć będę musiał to twoie, tak piękne iako purpura ciało, drapać i męczyć kazać. — Na co Katarzyna: „Czyn co chcesz; to cjało drapać będziesz, które się tęż samo rozsypie; a przez te męki zjednasz mi wielką zapłatę i na dworze twoim wiele ich uwierzy w Chrystusa, i z niemi do onęj niebieskięj łożnicy pędę.“ — Tędy ię rzemieniami i biczmi okrutnie przez dwie godziny siec kazał. Płynęła zewsząd krew, lud płakał, a Panna, iakoby kamienne ciało miała, nic się na sercu nie mieniła, ochotnie męki ponosząc; potém ię na dni dwanaście wtrącił do więzienia i głodem morzyć kazał, rozmyślając, iakieby ieszcze męczeństwo zadawać ięj mógł.

A żona cesarska, Augusta, słysząc o świętęj Katarzynie i w sercu ię miłując, i iuz w tego Chrystusa, któremu ona świadectwo dawała, tajemnie wierząc, pragnęła bardzo rozmowy ięj, do której przez boiaźń i zakaz srogięgo męza swęgo przyiść nie mogła. Zwierzyła się myśli swęj Porfiryuszowi hetmanowi, i ten ię obiecał wprowadzić do Katarzyny, co tęż, straż przekupiwszy, dokazał. Iaka tam radość, iakie pocieszające rozmowy były, gdy się ięj Cesarzowa napatrzyć, i kazaniom ięj o Chrystusie, o wzgardzie świata tego, i dobrach onych wiecznych, ugasić nie mogła; trudno to wypisać. Mówiła iawnie Cesarzowa: Nie żał mi z tobą, słuęgo boża, nie tylko tego państwa, ale i zdrowia dla tego Chrystusa, któregu sławisz, odstąpić. — A Katarzyna ięj oznaymiła duchem prorockim, iako za Chrystusa trzeciego dnia żywot położy, a wielkie w niebie panowanie, nigdy do tego upadającego nie porównane, odniesie. — A ona rzekła: Bardzom iest boiaźliwa, a Cesarz iest okrutny i srogi. Lecz ięj Katarzyna mówiła: „Nie bój się! Chrystus wszystkie boiaźni odpedzi, a ciało, iezeli co troche ucierpi, dobrze się to i wiecznie nagrodzi. — A wtém tęż Porfiryusz na sercu wzruszony i do Chrystusa skłonny, rzekł: Co mi da Chrystus, gdy ia weń uwierzę? i Ie-

mu już służyć będę? — Zapytała go Św. Panna: „Jeżeli ksiąg chrześcijańskich nie czytał?“ — On rzekł: Bawiłem się wojenną zabawą od młodości, o témem się nie pytał. — I opowiadała mu Katarzyna sławę i państwo i dobra one wieczne, które są zgotowane dla wybranych Chrystusa, których oko nie oglądało i język wielkości ich wymówić nie może.

Z czego Porfiryusz radość i śmiałość biorąc, nie tylko sam, ale i dwieście żołnierzy jego, których wziął był z sobą, w Chrystusa uwierzyło. I wyszli z Cesarzową żegnając Panię, tak zapaleni miłością Boga swego, iż im żadna śmierć straszną być dla niego nie miała. Przez one dwanaście dni Chrystus w widzeniu ukazawszy się wierny swy słudze, zasiliał ją na ciele i duszy.

Po upłynionych dwunastu dniach wywiedziono Katarzynę na sąd. I widziano ją ochoczą i wielką wdzięczność mającą, a głodem na twarzy nie zmienioną. Przekładał ją Cesarz gładkimi słowy panowanie i rozkoszy, mówiąc: Ze mną rozkazywać świątu będziesz; nie chciały takię piękności swy gubić. Lecz ona mówiła: „Uroda, którą widzisz, ziemia jest, proch, i z czasem się mieni, i odchodzi jako kwiat więdnąc; a dobra one, które Chrystus statecznym i cierpliwym obiecał, trwają na wieki.“ — Wtém ieden Starosta, zwany Chursasaden, poradził Cesarzowi: Każ zrobić cztery koła z straszliwemi żelazami i ostremi mieczami i nożami, które w oczach jej obracać każem; tedy się ich przełknie, i na to, co ty chcesz, pozwoli, abo zginie. Podobało się to okrutnikowi i kazał Katarzynę do trzeciego dnia trzymać w więzieniu. Zgotowano one koła i wywiedzioną Panne niemi straszono, obracając je w jej oczach. Ale gdy się przestraszyć nie dała,

uwiązali ją na onych kołach, i już je obracać, a Panne na wiele części rozsiekać i rozłagać mieli, gdy wtém Anioł boży przyszedł i rozwiązał Katarzynę i koła one tak potłukł i skruszył, iż lecące z nich drzewa i żelaza wiele pogaństwa pobily. Krzyknął lud wszystek: Wielki jest Bóg chrześcijański! Stała niewinna Panna niczem nie rażona, wstydzil się okrutnik, a przecie nie upamiętany w swojej złości, inne jej męki gotować kazał.

A wtém żona cesarza, Augusta, onemi cudy, a niewinnością Katarzyny wzruszona, nie dbając na własne życie, przybieżala do męża i wołała nań mówiąc: Puść wolno sługę bożą, której oto koła i te żelaza obrazić nie mogły; bardzo szaleiesz, iż przeciw Bogu prawemu walczysz. Czém rozgniewany Maksencyusz, gdy i domownik swoje przeciwne sobie miał, zapomniawszy Katarzyny, iad swój na Augustę obrócił, i kazał skrzynię wielką przynieść i piersi żony swy wiekiem do ony skrzyni przytrzasnąć i tak ją długo włóczyć, aż jej się urwały, i nakoniec kazał ją ściąć. Wszystkie te męki cierpliwie znosiła dla Chrystusa Cesarzowa, a poddając głowę swoją pod miecz, prosiła Katarzynę, aby się za nią modliła. — „Idź w pokoiu, odpowiedziała jej; wiecznie z Chrystusem królować będziesz;“ i ściętą została dnia 23. Listopada.

Na której śmierć patrząc ów Porfiryusz, niewieściem się męztwem wzbudził, i nie chcąc krzywdy czynić płci swojej, aby nad niewiasty bojaźliwym się być nie pokazał, upomniawszy swoje żołnierze i w miłości je Chrystusowey stateczne poznawszy, stanął przed Cesarzem, mówiąc: Jam téż Chrześcijanin i wszyscy ci, których widzisz. Na to się przełknął okrutnik i zawołał: Jużem zginął, gdy Porfiryusza, męża dziwnego, tracę, i

rzekł do żołnierzy: Iżali wy bogami gardzicie? A Porfiryusz rzekł: Ja, iako głowa, za nie odpowiadac będę; ze mną o tém mów. Ale Cesarz nie dopuszczając mu nic mówić, zaraz wszystkich na gardło potępił. I wzięli koronę wyznania swego wszyscy aż do iednego.

Ieszcze raz mówił Maksencyusz z Św. Katarzyną, ale widząc nieodmienny statek iéy, osądził ją na śmierć. Szła z nią wielka zgraja ludzi, a wiele, zwłaszcza z niewiast przedniejszych, płakało nad nią; a ona nieustraszoną twarzą wszystkim się ku podziwieniu stawiając, nim szyję podała, taką modlitwę uczyniła: „Panie Iezu Chryste, Boże mój, dziękuję tobie, iżś postawił na mocny skale nogi moje i sprawowałeś ścieszki moje. Proszę, ściągnij ręce moje, które na krzyżu dla mnie zranione są, a weźmij duszę, którąm ja tobie poświęciła i na wyznanie twoje wydała. Pomniy, iżesmy krew i ciało; a tego, czegom się z niewiadomości przeciw woli twéy dopuściła, niechay nie wnoszą na nieodproszony i straszliwy sąd twój ci, którzy rzeczy nasze przetrząsać będą. Kwią tą, którą wylewam we krwi twéy, już obmy grzechy moje, a ciała mego, dla ciebie zdrapanego, niech nie widzą nieprzyjaciele twoi. Weyrzy z wysokości twoiéy Panie na ten lud stojący, a day im światłość wiadomości twoiéy, i którzy dla mnie wzywają imienia twego świętego, day im pożyteczne potrzeby ich, aby we wszystkiém chwalebne zostawało imię twoje na wieki.“ Co gdy wyrzekła, ściętą została, i podanie niesie, że ciało iéy Aniołowie przemieśli na górę Synai i tam ie pogrzebli.

Gospodarstwo domowe.

O kwasie.

Do zarobienia chleba żytniego, iako pszennego i ięczmiennego, który my plackiem zwiemy, bierze się kwasu. Ten robi chleb pulchniejszym, strawniejszym, a zatém smaczniejszym i pożywniejszym. Kwas więc iest przyprawą chleba.

Starac się tu o to trzeba, żeby go ani za wiele, ani za mało nie było. Do zczynienia kwasu bierze się mąka polednia i woda ciepła. Wielu okruchy z przeszłego pieczywa do kwasu miesza; to nie zaszkodzi. W ogólności kwas trzecią część ciasta zawiera. Kto chce prędko piec, więcéy kwasu mieć musi; podobnież i do pory roku stósować się trzeba, latem robi go się mniéy, zimą więcéy, chociaż do téy saméy ilości ciasta. Im więcéy wody ciasto w siebie wciąga, tém mniéy kwasu się bierze. Zaczyniony kwas stawia się na ciepłym i spokojnym miejscu i dobrze nakrywa. Po dwunastu godzinach iest już dobry. Dobroć iego poznaie się, gdy iest ciepły, i kiedy za dotknięciem go palca, opada. Po dwóch dniach zmienia się iego dobroć, i nabiera goryczy. Za stary kwas można odświeżyć, wsypawszy mąki i nalawszy wody: również się odświeży, posypawszy go po wierzchu solą, lub płachtą, w zimny wodzie umaczaną, nakrywwszy. Ciasto takie zaraz po wygnieceniu w piec się wsadza. Znadto stary kwas zepsuie chleb. Ieżli się chleb pęka, pochodzi to nie z wielości, lecz z starości kwasu.

Inny środek zakiszenia ciasta są młódzie. Te powinny być świeże i mocno pachnące. Świeżość ich i dobroć poznaie się, lejąc ie kroplami na gorącą wodę, ieżeli po wierzchu, iak łój roztopiony, na

zimnéj wodzie pływają, są dobre; złe opadają na dół. Młódzie z kwasu robią chleb pulchniejszym, lżejszym i smaczniejszym, lecz nie tak wytrzymałym, jak sam kwas lub same młódzie. Młódzie wtenczas się dopiero leją, jak się ciasto w dzieży wymie. Do pięknego ciasta więcéy się zazwyczaj młodzi bierze, gdyż posledni i bez młodzi dobrze kisieje; ale z młodziami smaczniejszy. Od wiele młodzi chleb gorzki, a od spodnich placek czarny.

O ciastcie, iego gnienieniu i wyrabianiu.

Gdy kwas ukisiał, sypie się weń mąka, a potém woda letnia leie (lepiéy za zimna, jak za ciepła), i tak długo wyrabia, aż mąki nie widać, i żwawo, żeby ciasto nie wystygło. W zimie bierze się ciepłsza woda niż latem; latem mąka iest letnia, w izbie dość ciepło, a przytém przez ręce robotnika prawie aż nadto się wygrzewa. Od wody goracéy ciasto iest kleiste, miękkie i chleb się przyszczy. Do dobroci chleba i woda się wiele przyczynia. Naylepsza iest ta, która i do picia zdatna, mydło prędko rozpuszcza, przy ogniu się wnet ogrzewa, lekka, bez zapachu, smaku i koloru, i wktórój groch prędko się uwarzy. Zazwyczaj bierze się trzy części mąki, a dwie wody. Za wiele wody robi w chlebie bąble, niesmak i siność. Przylewając wody, co naylepiéy potrosze się dzieie, nie leie iéy się nigdy zgóry. Im lepiéy

się ciasto wyrabia, tém więcéy wody w siebie wciąga, chleb zaś przezto iest bielszy i dłużéy świeżość zatrzymuie. — Można dobroć i masę chleba powiększyć, biorąc do zarobienia ciasta wodę, wktórój się otręby albo czarna mąka odgotowała. Mąka ta albo otręby, gotuie się na ten cel w kotle, a późniéy precedza. Otrąb tych i późniéy użyć można dla bydła. — Przyczyniwszy, nakrywa się ciasto, żeby latem nie wywaporowało, a zimą nie wystygło. Do ruszenia potrzebuie latem pół, naydłużéy iednéy, zimą półtory, naywięcéy dwóch godzin. Ciasto iest ruszone, kiedy, gdy ie się przewróconą ręką naciśnie, zaraz się podnosi. — Wyrabiając, robią się naypierw bochenki małe, gdyż więcéy czasu do ruszenia potrzebuia. Kiedy parno, wilgotno, trzeba chleb żwawo wygniatać, a podczas burzy, wygniotszy, zaraz wsadzać. Podobnież i chleb ięczmienny zaraz po wygnieniu wsadzić należy, gdyż wysycha i pęka. — Chociaż piekarze chleba nie solą, sól iednak nie szkodzi; sprawia ona ściślejsze połączenie wody z mąką, robi chleb lżejszym, smaczniejszym, nawet i masę iego powiększa. — Żeby chleb nie pleśniał, gotuie się kwiecie zbożowe; wodą tą ciasto się zarabia, albo się w nie żyżeczka od kawy wody lawendowéy wleie.

Florkoski.

Donoszę Szanownej Publicznosci, iż jeszcze u mnie dostać można trzech obrazków rytych na stali, wraz z pięknym tytułem, które do Książki do Nabożeństwa, z polecenia Najprzewielebniejszego Arcybiskupa Dunina u mnie drukowanój, zrobić kazalem.

WW. XX. Proboszczowie chętnie takowe zapisać raczą dla osób, które ich sobie życzyć będą.

Cena: 5 sgr.

Leszno, dnia 24. Grudnia 1842.

Ernest Günther, księgarz i typograf.

Literatura Polska.

DONIESIENIA.

(Wszystkie tu następujące dzieła nabyć można przez księgarnie Ernesta Günthera w Lesznie i Gnieźnie.)

Nakładem księgarni Franciszka Pillera i Spółki wyszło dzieło wspomnień i nadziei języka, pod tytułem:

Szreniawa's Wortforschungslehre der polnischen Sprache.

I. Band. (VIII. und 483 S.) gr. 8. Lemberg. 1842.
Cena całego dzieła w zolt tomach 5 zr. 30 kr. mon. kon.
(Drugi tom już jest pod prasą, i wyjdzie niezawodnie w Październiku r. b.)

Autor rozbiera części mowy, uważając je za żywioły plemienia językiem polskim mówiącego. — W przekonaniu, iż Imię wyrazem istoty, a Słowo jej czynności; Przymiot oznaczeniem stanu duszy i serca, a dalsze składy mowy obrazem myśli człowieka, czerpie pierwotne zasady w istocie Narodu polskiego, wznamięnionych czynności i w własnościach ludu jego. Przejęty potęgą głosu jego, w głosie samym szukał pierwszego węgla budowy języka, mieniąc go tylko szatą polotną myśli i uczucia. Wychodząc z przelewu technienia po organach ust naszych według stałych i pewnych prawideł, szuka powinowactwa technieniu powietrznemu z umysłem i uczuciem, podśledzając chęci serca, odgadując myśli ludu za głosem jego wiary, zakonu i prawa. A słysząc statecznie ten sam głos, gdzie i stan duszy podobny; to samo z ust brzmienie, gdzie i podobne względy pomysłu, schwytnie znaczenie szczególne głosów, i stawia nakształt trzmiiona ujemnego uczucia i myśli.

Odiąd wierny zasadzie: „Każdy głos w abecadle jest wyrazem statecznej myśli i uczucia“, rozbiera w poprzód: Nieodmienne części mowy, na wodzy wydobytych myśli i uczuć ze składu ich głosów, poszukując rękoma w uścich ludu, potwierdzenia z życia domowego, a przekonania w prawach umysłu. Następnie przechodząc ku wyrazom rozmaicie wziętym w potocznej mowie, wydobywa cechy Imienia, Przymiotu, Słowa, z istoty człowieka, a raczej duszy tchnącej językiem polskim. Z czego wprowadzie powstały prawidła poniekąd w przekorze z domysłnemi dawnych badaczy, ale zdaniem naszym, pewne i stałe, bo wywiązane z ust ludu żyjącego, wysłędzone po pismach starożytnych, poświędzone przykładami z pożycia domowego, a przytęm oparte na ostrój analizie, czy syntezie szkolnej dla logika, lecz w objaśnieniach prostój dla powszechności niepi-

śmiennój, nawet częstoj prostej, bez okraszy. Bo czerpiąc prawdy z ust ludu, powołuje się na wyrok ludu, i brzydzy się wyłudzać zalety języka z pożyczonych zasług lub z pochlebnego wystawienia skarbów, jakimi sąsiada geniusz uposłedził.

Przekonaniem jego, Język polski o swój potędze stoi; prawy i sprawiedliwy nawet w pozornych ułomnościach swoich z siebie się doskonalił. Nie zaprzecza mu wprawdzie pobratymstwa, ale go oswoładza z ciężaru wdzięczności, widząc właśnie w tęm, co ułomnością zowią, bogactwo myśli, mówczą zwinność języka i czułą pamięć swobody lub biędzy przedchrześciańskiej po dzień dzisiejszy przechowaną w dorywocznych wyrazach, mimo klątwy przybyszowego bałwochwalcom wyznania. Owszem z potęgi głosu w osieroconych wyrazach zawartej, objawia mu się zakon bałwochwalczy Polski, i bogobojna dusza wyznawcy jego, co mimo przeszczepe wiary została pamiętną przeczucia i głosu niegdys groźnego lub łaskawego Bóstwa, co za jego powołaniem i wolą wyrabiała z dawną pokorą głosy potocznej mowy. Bogów natchnieniem usta się otwarły, bogów głosem język przemówił, a wzrosł spreżyna losów, Wiara, powołaniem serca i duszy. Ale niebaczemu wyda się polubownym wykretem języka, co żywą prawdą, a gramatykom wyjątkiem.

Poświeciwszy tedy kamień bóstwom w dziejach zmartwiałym, utwierdza ich potęgę po głosie ich Imienia; i za głosem idąc, wyswieca filologiczne znamiona Narodu swego, zaszczytne w Imieniu przodków, szlachetne w potomstwie, chlubne Współczesnemu; a przytęm nie tracąc nigdy z widoku moolnego szkolnictwa w rozbiorze imion, w rozpoznawaniu rodzajów, kształceniu wyrazów, śledzeniu prawideł: wywodu, przewodu, derywacyi, deklinacyi, konjugacyi i temu podobnej techniki, strzeże się jak najmocniej zmieniać zwykłą gramatyce formę, a pragnie jedynie omazać z niej barwę pożyczoną, a natchnąć polskim żywiołom.

Dwór wiejski,

działo poświęcone gospodyniom polskim, przydatne i osobom w mieście mieszkającym, przerobione z francuzkiego Pani Aglaë Adanson, z wielu dodatkami i zupełnym zastosowaniem do naszych obyczajów i po-

*trzeb przez Panią Karolinę z Potockich
Nakwaską.* (W trzech tomach).

Tom I.: *Dom wiejski i jego urządzenie.*

Tom II.: *Kuchnia wiejska.*

Tom III.: *Rady i przepisy.*

Dzieło to w 3ch tomach, od 50 do 60 arkuszy druku zawierające, wyjdzie po nowym roku 1843. Przedpłata uiszczona w Księgarni Nowej w Poznaniu najdalej na Ś. Michał 1842 roku, wynosi 15 złot. pol., później cena dzieła znacznie podwyższoną będzie. — Nazwiska przedpłatę składających osób w dziele ogłoszone zostaną. Księgarnia Nowa w Poznaniu zatrudnia się wydaniem tego dzieła, zbieraniem przedpłat, i do niej należy zgłaszać się jedynie w tym przedmiocie. Nadto kilkanaście Dam w różnych częściach kraju są uproszone również do zbierania przedpłat. Kto zbierze 10 przedpłat przed Ś. Michałem i odesła Nowej Księgarni w Poznaniu pieniądze, będzie miał prawo do 11go eksemplarsza darmo, na co odbierze kwit do odebrania dzieła.

W księgarni B. Behra w Berlinie co tylko wysła:

Korona męki Pańskiej,
książka do modlitwy i do rozmyślenia, na uczczenie męki Pana naszego Jezusa Chrystusa, ku większej czci i chwale Trójcy przenaświętszej, ku wychwaleniu niepokalanie poczętej Błogostawionej Maryi Dziewicy Matki Bożej, a ku zbawieniu Bliźnich zebrana i ułożona, a zawierająca: Rozpamiętywania o męce Pańskiej i modlitwy Króla Leszczyńskiego, Rozpamiętywania męki i śmierci Chrystusowej i Modlitwy S. Alfonsa Ligorego. — Koniec czterech Ewangelii o męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa; tudzież: Nowy zbiór nabożeństwa co najpotrzebniejszego; w końcu: Żywot świętego Eustachiusza.

(Wydanie ozdobione rycinami.)

Elegancko broszurowane.

Cena: 10 złp., czyli 1 tal. 20 sgr.

Chrystus Pan w obec naszego wieku. — Świadectwo nauki w pomoc prawdzie chrześcijańskiej. Z francuzkiego P. Roselly de Lorgues. 1 vol. 12. 10 złp., czyli 1 tal. 20 sgr.

Żywot Świętego Dominika, przez księdza Z. K. Lacordaire. 1 vol. 12. 9 złp., czyli 1 tal. 15 sgr.
Elementarz dla dzieci polskich, 1 vol. 8. Z stoma w text wdrukowanymi obrazkami 7 1/2 złp., czyli 1 tal. 7 1/2 sgr.

Ten sam z kolorowymi miedziorytami, elegancko oprawny. 13 1/2 złp., czyli 2 tal. 7 1/2 sgr.

Historiae Ruthenicae Scriptores exteri saeculi XVI. Adnexae sunt epistolae J. Moroni hujusque nondum editae. Collegit et ad veterum editionum fidem edidit A. de Starczewski. 2 vol. 4to. 36 złp., czyli 6 tal.

Epistola inedita Mathildis Suevae, data anno 1027 aut 1028 ad Misegonem II., Poloniae Regem; et commentarius critico-historico-exequitus in eam epistolam; sive Vindiciae quatuor primorum Poloniae latino christiana regum auctore Phil. Ant. Dethiero. cum 2 tab. 8vo. 6 złp., czyli 1 talar.

Nakładem księgarni zagranicznej (Librairie étrangère) w Lipsku wyszły następujące dzieła i są po wszystkich krajowych i zagranicznych księgarniach do nabycia:

Jan Kochanowski w Czarnolesie.

Obrazy z końca XVIgo wieku.

Przez

Autorkę Karoliny i Krystyny.

2 tomy in 8vo min., z ryciną na stali.

Cena: 18 złp., czyli tal. 3.

Listy z Zagranicy.

Przez Stefana W...

1 tom in 8vo min. Cena: 4 złp. 24 gr., czyli 24 sgr.

Słowa prawdy

dla użytku wszystkich stanów

zebrał ks. L. Nowara.

1 tom in 8vo min. Cena: 4 złp. 24 gr., czyli 24 sgr.

W księgarni Baumgärtnera w Lipsku właśnie co wyszły i po wszystkich księgarniach są do nabycia:

Podróże

GULLI WERA

w nieznanym kraje,

przez Jonathana Swifta.

Polskie wydanie ozdobione 450 drzeworytami przez J. J. Grandville z przydaniem Krótkiej wiadomości o Swicjce z Waltera Scotta przez J. N. Bobrowicza. 2 tomy w w. 8ce. Broszur. Cena: 24 złp., czyli 4 tal.

Polskie pisma czasowe,

które u Ernesta Günthera w Lesznie wciąż wychodzą i przez wszystkie księgarnie i król. pruskie urzędy pocztowe są do nabycia:

PRZYJACIEL LUDU, czyli: Tygodnik potrzebnych i pożytecznych wiadomości. Rok dziewiąty. —

Tom I., czyli od Lipca do Grudnia 1842. 9 złp., czyli 1 tal. 15 sgr.

PRZEWODNIK RÓLNICZO-PRZEMYSŁOWY. Rok VI. pierwsze półroczcie, czyli od Lipca do Grud. 1842. 9 złp., czyli 1 tal. 15 sgr.

SZKÓŁKA NIEDZIELNA. Pismo czasowe, poświęcone włościanom. Rok VI. 1842. (52 Nra.) 4 złp., czyli 20 sgr.

W komisje:

TYGODNIK LITERACKI, literaturze, sztukom pięknym i krytyce poświęcony. Rok piąty. 24 złp., czyli 4 tal.